

25.03.2020

Ärende/10

§ 100

Detaljplan och detaljplaneändring för Ärtholmen (nr 12510)

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Jari Huhtaniemi, arkitekt, telefon: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12510 kartta, osa 1/2, päivätty 12.3.2019, muutettu 10.12.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12510 kartta, osa 2/2, päivätty 12.3.2019, muutettu 10.12.2019
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12510 selostus, päivätty 12.3.2019, muutettu 10.12.2019, päivitetty Kylk:n 10.12.2019 päätöksen mukaiseksi
- 4 Vuorovaikutusraportti, 12.3.2019, täydennetty 26.11.2019, ja yleisötilaisuuksien muistiot
- 5 Liikennesuunnitelma 6819 / 26.11.2019
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Havainnekuva 12.3.2019, muutettu 26.11.2019

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige godkänner detaljplan för vattenområde i 6 stadsdelen (Eira), delar av kvarteren 20243, 20854, 20855, 20862, 20864, 20868, kvarteren 20856, 20857, 20863, 20866 och 20867, gatu-, park-, hamn-, småbåtshamn-, special- och vattenområden i 20 stadsdelen (Västra hamnen, Ärtholmen, Busholmen) och detaljplaneändring för gatu-, parkerings-, småbåtshamn-, park- och vattenområden i 6 stadsdelen (Eira), del av tomten 19 i kvarteret 20176, kvarteren 20181, 20235–20237, 20240–20243, gatu-, hamn-, järnvägs-, park- och vattenområden (nya kvarter 20850–20871 bildas) i 20 stadsdelen (Västra hamnen, Ärthol-

25.03.2020

Ärende/10

men) enligt ritning nr 12510, daterad 12.3.2019 och ändrad 10.12.2019, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Förslaget till detaljplan och detaljplaneändring (detaljpanelösningen) gäller Ärtholmen och omgivande vatten- och parkområden söder om Grundsundsgränden, Eirastranden och Havsgatan. Detaljplanen gör det möjligt att förlägga bostäder och arbetsplatser samt hamn- och parkområden till Ärtholmen. Målet är att området ska utvecklas till ett attraktivt bostadsområde och en havsnära koncentration av turist- och fritidstjänster. I området främjas ändring av verksamhetssätt i syfte att förebygga klimatförändringen.

Matargatan i området, Skeppsgatan, indelar området i bostadsområdet på östra sidan och arbetsplatsområdet på västra sidan. Kvartersområdena för flervåningshus består främst av flervåningshus i 6–8 våningar. Arbetsplatsområdet består av kvartersområden för byggnader för verksamhets- och motions- och idrottslokaler och parkeringsanläggningar som gränsar till en hamn för kryssningsfartyg. Två av de befintliga byggnaderna i området, det s.k. Fords hus (1943–1946) och den allmänna bastun Löyly (2016) anges som byggnader som ska skyddas. Tre kajplatser har dimensionerats för kryssningsfartyg. I områdets södra del har en snömottagningsplats och en småbåtshamn planerats. Till småbåtshamnen är det möjligt att förutom båtplatser, kajer för sjötrafik, en gästhamn och affärslokaler också förlägga funktioner för service och förvaring av båtar. Strandparken utvidgas väster om Havshamnsparken; en badstrand, angoringsplatser för båtar, mångsidiga tjänster för lek och näridrott och ett center för vattensport erbjuder attraktiva maritima funktioner för stadens invånare.

Den nya bostadsvåningsytan uppgår till ca 316 000 m² och våningsytan för arbetsplatser och service uppgår till ca 139 000 m². Våningsytan i området uppgår till sammanlagt 495 000 m², varav ca 26 000 m² vy är kommersiell service. Tomternas genomsnittliga exploateringsstal (e) är 3,0 och områdets exploateringsstal (ea) är 1,0. Antalet invånare ökar med ca 7 600.

I samband med detaljpanelösningen utarbetades en trafikplan (ritning nr 6819) enligt vilken rörligheten i området baserar sig på trygga gång- och cykelförbindelser, på den spårtrafiksbaserade kollektivtrafiken och på sjö- och fordonstrafiken. Den tunga trafiken styrs till Munkholmskajen i områdets västra kant. I fråga om bilplatserna för tomterna för flervåningshus i området tillämpas principerna om ett marknadsbestämt

25.03.2020

Ärende/10

parkeringsystem. Det är möjligt att genom stadens andra styrmetoder, såsom tomtöverlåtelse, styra förläggningen av bilplatser främst centraliserat till parkeringsanläggningar.

Förverkligandet av detaljplanen har en särskild inverkan på att utbudet av bostäder, arbetsplatser, service och idrotts- och rekreationsmöjligheter i innerstaden blir mångsidigare när industri- och lagerverksamheten i området avlägsnas.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen främjar stadens strategiska mål att bygga upp stadsdelar som är mångsidiga och att stärka områdets identifierbara identitet och det havsnära Helsingfors. För området har en delgeneralplan utarbetats. Delgeneralplanen för Ärtholmen trädde i kraft 18.4.2019. Detaljpanelösningen stämmer överens med målen i delgeneralplanen och i Generalplan 2016 för Helsingfors med rättsverkningar (trädde i kraft 5.12.2018).

Områdets utgångspunkter och nuläge

Ärtholmen har använts som ett varvs- och hamnområde under flera årtionden. I syfte att utveckla kryssningsturismen har turist- och fritidstjänster under de senaste åren hänvisats till Ärtholmens östra strand. För området gäller flera detaljplaner från åren 1961–2001.

Detaljplaneområdet är i Helsingfors stads ägo. Detaljpanelösningen har utarbetats på initiativ av staden.

Detaljpanelösningens kostnader

Genomförandet av detaljpanelösningen medför kostnader på ca 180–190 miljoner euro exklusive mervärdesskatt för staden. Staden får tomtinkomster på ca 390–400 miljoner euro.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt för första gången

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 8.4–7.5.2019.

Det kom in 14 anmärkningar om förslaget till detaljplan. En skrivelse kom in utanför framläggningstiden.

Påpekandena i anmärkningarna gällde markanvändningen och funktionerna, utfyllnaderna i havet, byggnadsvolymen och byggnadernas höjd, trafiken och parkeringen, rekreationsområdena och grönbyggandet, motions- och idrottsservicen, den samhällstekniska försörjningen, detaljplanebestämmelserna och skyddet, namnskicket, konsekvenserna

25.03.2020

Ärende/10

och växelverkan samt Munkholmens företagshus och Statens spannmålsförråd.

Påpekandena i skrivelsen gällde markanvändningen och funktionerna, byggnadsvolymen och byggnadernas höjd, trafiken och parkeringen, rekreatiomsområdena, utfyllnaderna i havet, namnskicket och konsekvenserna.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM), Trafikledsverket, Museiverket, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) och stadsmuseet gav utlåtande om detaljplaneförslaget. Dessutom meddelade Helen Ab och Helen Elnät Ab att de inte har någonting att yttra.

Utlåtandena gällde miljökonsekvenserna, byggnadsskyddet och undervattenskulturarvet, trafiken och vattenförsörjningen samt båttrafikens huvudleder.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt för andra gången

Med anledning av stadsmiljönämndens anvisningar för den fortsatta planeringen gjorde planläggningstjänsten ändringar i förslaget till detaljplan, daterat 12.3.2019, och lade fram förslaget på nytt under 24.9–23.10.2019. Stadsmiljönämnden beslutade 16.4.2019 godkänna att principerna för ett försök med marknadsbestämd parkering tillämpas vid bostadsbyggandet i Ärtholmen.

Det kom in 9 anmärkningar om förslaget till detaljplan.

Påpekandena i anmärkningarna gällde markanvändningen och funktionerna, byggnadsvolymen och byggnadernas höjd, trafiken och parkeringen, rekreatiomsområdena, motions- och idrottsservicen, den samhällstekniska försörjningen, detaljplanebestämmelserna och skyddet, konsekvenserna och växelverkan samt Munkholmens företagshus, Statens spannmålsförråd och Café Birgitta.

Följande myndigheter gav utlåtande om förslaget till detaljplan: NTM-centralen, HRM och fostrans- och utbildningssektorn. Helen Ab och Helen Elnät Ab meddelade också under den andra remissbehandlingen att de inte har någonting att yttra.

Utlåtandena gällde vissa detaljplanebestämmelser och vissa punkter i detaljplanebeskrivningen, den samhällstekniska försörjningen, trafiken och parkområdena.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

25.03.2020

Ärende/10

I rapporten om växelverkan föreligger anmärkningarna, skrivelserna och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och genmälena till de påpekanden som framförts i dessa. Det som framförts i dessa har beaktats i ändamålsenliga delar med hänsyn till detaljplanemålen.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd för första gången. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med de parter vilkas privata intresse ändringen anses gälla, och de har blivit särskilt hörda via e-post i enlighet med 32 § i markanvändnings- och byggförordningen (895/1999). Det kom in två anmärkningar om förslaget till detaljplan. Anmärkningarna gällde Munkholmens företagshus och Statens spannmålsförråd. Med beaktande av målen med planen ändrades förslaget dock inte med anledning av anmärkningarna.

Bostadsproduktionsfördelning och reglerad bostadsproduktion

Det mångsidiga bostadsproduktionsutbudet i Ärtholmen följer Helsingfors genomförandeprogram för boende och härmed sammanhängande markanvändning. En fjärdedel kommer att vara Ara-hyresbostäder, 30 % bostadsrättsbostäder och resten oregrerade ägar- och hyresbostäder.

Man har låtit göra en utredning om detaljplanen vad gäller möjligheterna att genomföra den reglerade bostadsproduktionen och synnerhet Ara-projekten. För utredningen utarbetades en referensplan och en kalkyl om det målsatta priset för tomten 2 i kvarteret 20860. Utredningen visade att det är mycket svårt att genomföra projektet enligt en godtagbar prisnivå. Därför kom man fram till en lösning där bostadsproduktionstjänsten inleder planeringen för byggandet av kvarteret 20860 i samarbete med stadsmiljösektorns enhet för detaljplanläggning och tomtenhets samt stadskansliets enhet för områdesbyggande. I planeringen strävar man efter en prisnivå som är godtagbar med tanke på kostnadsnivån.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljpanelösningen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Trafikutredning

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

25.03.2020

Stadsstyrelsen konstaterar att om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget, kommer stadsstyrelsen att ge stadsmiljönämnden följande beredningsuppsmaning:

För att trafiken ska fungera bättre och boendetrivseln förbättras på Ärt-
holmen och i södra innerstaden utreds det ur alla trafikformers synvin-
kel med hurdana nya trafiklösningar det går att göra trafiken från Ärt-
holmen och södra innerstaden till utfartsvägarna smidigare och att
minska den service- och personbilstrafik som Ärtholmstrafiken föranle-
der i de södra stadsdelarna och Tölö och som belastar gatunätet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Jari Huhtaniemi, arkitekt, telefon: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12510 kartta, osa 1/2, päivätty 12.3.2019, muutettu 10.12.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12510 kartta, osa 2/2, päivätty 12.3.2019, muutettu 10.12.2019
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12510 selostus, päivätty 12.3.2019, muutettu 10.12.2019, päivitetty Kylk:n 10.12.2019 päätök-
sen mukaiseksi
- 4 Vuorovaikutusraportti, 12.3.2019, täydennetty 26.11.2019, ja yleisötilai-
suuksien muistiot
- 5 Liikennesuunnitelma 6819 / 26.11.2019
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Havainnekuva 12.3.2019, muutettu 26.11.2019

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto
Talli, 18.4.2011, osa 1
- 4 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto
Talli 18.4.2011 osa 2
- 5 Valtion viljavarasto, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilu-
toimisto Talli, 18.4.2011
- 6 Hernesaaren Korallikuja, julkisten alueiden yleissuunnitelma, MASU
Planning 26.11.2019
- 7 Hernesaaren kunnallistekninen yleissuunnitelma, Sito Oy 31.10.2018
- 8 Hernesaaren liikenneselvitys -raportti, WSP 13.9.2019, Helsingin kau-
punkki

25.03.2020

Ärende/10

- 9 Hernesaaren maaperän, pohjaveden ja huokoskaasun riskiarvio, Insinööritoimisto Vahanen Oy, 12.11.2018, teknistaloudellinen suunnittelu - yksikkö
- 10 Hernesaari, asemakaavaluonnos, Pysäköintivaihtoehtojen rakennetekninen yleissuunnitelma, Kalliosuunnittelu Oy Rockplan 15.10.2017
- 11 Hernesaari, esi- ja pohjarakentamisen yleissuunnitelma, Ramboll 12/18
- 12 Hernesaari, Ympäristömeluselvitys, Insinööritoimisto Akukon Oy, 22.8.2018
- 13 Melkinlaiturin ja Hernesaaren asemakaavat, merellisten olosuhteiden vaikutus rakentamiseen, A-Insinöörit 31.10.2018
- 14 Muistutukset 1. nähtävilläolo
- 15 Muistutukset 2. nähtävilläolo

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5
Bilaga 6
Bilaga 7
Bilaga 8

Museiverket, skydd av kulturmiljön
Trafikledsverket
De som begärt information om beslutet om godkännande

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Stadsmiljönämnden

25.03.2020

Ärende/10

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Detaljplaneläggning
Stadsmuseet
Fostrans- och utbildningssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.03.2020 § 168

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 6. kaupunginosan (Eira) vesialuetta, 20. kaupunginosan (Länsisatama, Hernesaari, Jätkäsaari) osia kortteleista 20243, 20854, 20855, 20862, 20864, 20868, kortteleita 20856, 20857, 20863, 20866 ja 20867, katu-, puisto-, satama-, venesatama-, erityis- ja vesialueita koskevan asemakaavan sekä 6. kaupunginosan (Eira) katu-, pysäköinti-, venesatama-, puisto- ja vesialueita, 20. kaupunginosan (Länsisatama, Hernesaari) osaa korttelin 20176 tontista 19, kortteleita 20181, 20235-20237, 20240-20243, katu-, satama-, rautatie-, puisto- ja vesialueita (muodostuvat uudet korttelit 20850-20871) koskevan asemakaavan muutoksen 12.3.2019 päivätyn ja 10.12.2019 muutetun piirustuksen nro 12510 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

09.03.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään:

”Hernesaaren ja eteläisen kantakaupungin liikenteen toimivuuden ja asukasviihtyisyyden parantamiseksi selvitetään kaikkien eri liikenne-
muotojen näkökulmasta, millaisilla uusilla liikenneratkaisuilla voidaan
sujuvoittaa Hernesaaren ja eteläisen kantakaupungin liikennettä ulos-
menoteille ja vähentää Hernesaaren liikenteestä aiheutuvaa eteläisiin
kaupunginosiin ja Töölöön suuntautuvaa katuverkkoa kuormittavaa hu-
olto- ja henkilöautoliikennettä.”

Kannattaja: Marcus Rantala

25.03.2020

Ärende/10

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

02.03.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 10.12.2019 § 640

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Hankennumero 1603_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 12.3.2019 päivätyn ja 10.12.2019 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12510 hyväksymistä. Asemakaava koskee 6. kaupunginosan (Eira) vesialuetta, 20. kaupunginosan (Länsisatama, Hernesaari, Jätkäsaari) osia kortteleista 20243, 20854, 20855, 20862, 20864, 20868, kortteleita 20856, 20857, 20863, 20866 ja 20867, katu-, puisto-, satama-, venesatama-, erityis- ja vesialueita ja asemakaavan muutos koskee 6. kaupunginosan (Eira) katu-, pysäköinti-, venesatama-, puisto- ja vesialueita, 20. kaupunginosan (Länsisatama, Hernesaari) osaa korttelin 20176 tontista 19, kortteleita 20181, 20235-20237, 20240-20243, katu-, satama-, rautatie-, puisto- ja vesialueita (muodostuvat uudet korttelit 20850-20871).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

25.03.2020

Ärende/10

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että kaavan toteuttamisen jatkosuunnittelussa selvitetään kaikkien eri liikennemuotojen näkökulmasta ja maanalaiseen kokoojakatuun liittymättömiä liikenne- ratkaisuja, millä voidaan vähentää eteläisiin kaupunginosaan ja Töölöön suuntautuvaa katuverkkoa kuormittavaa huolto- ja henkilöautoliikennettä, joka aiheutuu erityisesti Hernesaaren liikenteestä.

Käsittely

10.12.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Jari Huhtaniemi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että kaavan toteuttamisen jatkosuunnittelussa selvitetään kaikkien eri liikennemuotojen näkökulmasta ja maanalaiseen kokoojakatuun liittymättömiä liikenne- ratkaisuja, millä voidaan vähentää eteläisiin kaupunginosaan ja Töölöön suuntautuvaa katuverkkoa kuormittavaa huolto- ja henkilöautoliikennettä, joka aiheutuu erityisesti Hernesaaren liikenteestä.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että selvitetään kaikkien eri liikennemuotojen näkökulmasta ja maanalaiseen kokoojakatuun liittymättömiä maanpäällisiä ja maanalaisia liikenne- ratkaisuja, millä voidaan vähentää eteläisiin kaupunginosaan ja Töölöön suuntautuvaa katuverkkoa kuormittavaa huolto- ja henkilöautoliikennettä, joka aiheutuu erityisesti Hernesaaren liikenteestä.

Kannattaja: Atte Kaleva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että kaavan toteuttamisen jatkosuunnittelussa selvitetään kaikkien eri liikennemuotojen näkökulmasta ja maanalaiseen kokoojakatuun liittymättömiä liikenne- ratkaisuja, millä voidaan vähentää eteläisiin kaupunginosaan ja Töölöön suuntautuvaa katuverkkoa kuormittavaa huolto- ja henkilöau-

25.03.2020

Ärende/10

toliikennettä, joka aiheutuu erityisesti Hernesaaren liikenteestä.

Ei-ehdotus: Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että selvitetään kaikkien eri liikennemuotojen näkökulmasta ja maanalaiseen kokoojakatuun liittymättömiä maanpäällisiä ja maanalaisia liikennematkaisuja, millä voidaan vähentää eteläisiin kaupunginosiin ja Töölöön suuntautuvaa katuverkkoa kuormittavaa huolto- ja henkilöautoliikennettä, joka aiheutuu erityisesti Hernesaaren liikenteestä.

Jaa-äännet: 8

Eveliina Heinäluoma, Noora Laak, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soinivaara, Mika Välipirtti

Ei-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Dennis Hamro-Drotz, Nuutti Hyttinen, Atte Kalleva, Risto Rautava

Jäsen Eveliina Heinäluoman ja jäsen Risto Rautavan vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain.

Äänestyksessä Heinäluoman vastaehdotus voitti Rautavan vastaehdotuksen äänin 8-5.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi äänestyksen jälkeen yksimielisesti Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

03.12.2019 Pöydälle

26.11.2019 Pöydälle

26.03.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

12.03.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197

jari.huhtaniemi(a)hel.fi

Teemu Vuontoniemi, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37490

teemu.vuontoniemi(a)hel.fi

Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093

paula.hurme(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 4.10.2019

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

25.03.2020

Ärende/10

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala esittää lausunnossaan että, asemakaavaselostuksessa selvemmin olisi ilmaistu koulu- ja päiväkotirakennuksen kokonaistarve 11 000 kem², niin kun se on esitetty vuoden 2019 talousarviossa. Lisäksi pyydetään huomioimaan puistoalueiden käyttö opetuksellisessa mielessä. Alueen liikennejärjestelyissä on huomioitava erityisesti oppilaiden turvallinen koulumatka, että kadun ylityspaikat ovat turvalliset, ja että reitit kouluun ovat hyvin valaistut sekä helppokulkuiset. Lisäksi tulisi huomioida riittävät saatto- ja huoltoliikenteet. Kevyen liikenteen ja kävely-yhteydet tulisi olla selkeät ja turvalliset.

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 29.4.2019

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut Hernesaaren asemakaavaehdotukseen ja lausuu siitä kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta seuraavan.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Hernesaarta ja sitä ympäröiviä vesi- ja puistoalueita Matalasalmenkujan, Eiranrannan ja Merikadun eteläpuolella. Tavoitteena on mahdollistaa asuinalueen, työpaikka-alueiden ja satama- ja puistoalueiden sijoittaminen alueelle. Hernesaaren itärannan puolelle on suunniteltu pääosin 6-8 kerroksisia asuin-kerrostalojen muodostamia kortteleita ja alueen länsipuolelle työpaikka-alueita. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Lisäksi alueelle on suunniteltu venesatama ja eteläiseen kärkeen lumen vastaanottoalue. Puistoaluetta Merisatamanpuistosta länteen levennetään ranta-alueella. Hernesaaren itärantaan on suunniteltu rantapuisto, jossa on uimaranta ja vesiturheilukeskus.

Museo on aiemmin lausunut Hernesaaren osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta (16.2.2018) esittäen siitä joitakin huomioita. Asemakaavaluonnoksessa esitettiin osayleiskaavan mukaisesti alueelta vain yksi suojeltava rakennus: Fordin tehdasraken-

25.03.2020

nus. Sille on annettu asemakaavaehdotuksessa suojelumerkintä sr-2 ja asianmukainen suojelumääräys. Suojelumerkintä on muutettu sr-1:stä sr-2:ksi, perusteena ilmeisesti se, että tontille on lisätty rakennusoikeutta lähes kaksinkertaisesti (13 000 k-m² -> 22 000 k-m²). Lisärakentaminen tarkoittaa Fordin talon päälle rakentamista ja tontin pääkäyttötarkoituksena on KTY (toimitilarakennusten korttelialue). Asemakaavassa tulee antaa määräys suojeltavan rakennuksen päälle rakentamisesta (vrt. Telakkarannan asemakaavamääräykset) ja rajoittaa mahdollisen uudisrakennuksen korkeus rajoittumaan Fordin talon tornia alemmas.

Asemakaavaehdotuksessa on annettu luonnoksesta poiketen suojelumerkintä sr-1 saunarakennus Löylylle. Museon näkemyksen mukaan sauna- ja ravintolarakennus on arkkitehtonisesti merkittävä, mutta arvoitus, jonka perusteella suojelumerkintää ehdotetaan, vaatii ajallisesti yleensä useamman vuosikymmenen rakennusajankohdan ja arvotuksen välille.

Kaavakarttaa on muokattu luonnoksesta siten, että yleinen pysäköinti-alue LP on siirretty Villa Ensin edestä Merisatamanrantaan. Tämä on arvokkaan rakennuksen ja sen lähiympäristön kannalta hyvä asia. Kaavaehdotukseen on merkitty ka-vp-rajaus eli Engelinaukiolta merelle suuntautuvaan asemakaavahistoriallisesti merkittävään puistoakselin näkymälinjaan maisemallisesti liittyvä ohjeellinen alueen osa, joka on suunniteltava ja hoidettava pääosin avoimena, mutta yleisilmeeltään puistomaisena. Katu- ja puistoalueelle kohdistuvat toimenpiteet tulee suunnitella kokonaisuutena. Eiran ensimmäisessä asemakaavassa (vahvistettu 1908) esitettiin puistovyöhyke, joka alkoi Engelinaukiolta ja laskeutui merta kohden Helsinginniemen puistoon ja päättyen Ursinin uimalaitokselle. Alkuperäinen alue paljon leveämpi kuin mitä ka-vp -rajaus näkymälinjasta esittää. Näkymälinjan sijaan koko puistoalue tulee suunnitella kokonaisuutena.

Eiranrantaan on esitetty suurikokoinen yr = uimarannan huoltorakennuksen 800 k-m²:n rakennusala. Rakennukseen saa sijoittaa liikunta- ja vapaa-ajan palveluita sekä enintään 250 k-m² kahvilatilaa. Museon näkemyksen mukaan rakennukselle varattu ala on kooltaan ylimitoitettu ja ylipäätään maiseman ja näkymien säilymisen kannalta sopimaton. Meren rannalta Engelin aukiolle jatkuvalla puistovyöhykkeelle ja RKY-2009 alueen reunan ympäristöön ei tulisi lisätä rakentamismahdollisuuksia.

Museo on painottanut aiemmin, että valtion viljavarastolle tulisi myös antaa suojelumerkintä, sillä se on etenkin Hernesaaren teollisuushistorian kannalta merkittävä rakennus. Kaavaehdotuksessa rakennusta ei ole suojeltu. Museo esittää edelleen, että rakennus siiloinen suojellaan

25.03.2020

Ärende/10

asemakaavassa. Kaavamääräyksessä voidaan suojelun ohella huomioida mahdollisen uuden käytön vaatimat muutokset.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 16.2.2018

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 28.11.2018 § 49

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12510 pohjakartan kaupunginosissa 6 Eira, 20 Länsisatama. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12510
Kaupunginosat: 6 Eira, 20 Länsisatama
Kartoituksen työnumero: 24/2018
Pohjakartta valmistunut: 12.6.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967

25.03.2020

Ärende/10

merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Liikuntapalvelukokonaisuus Ulkoilupalvelut
27.9.2018

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Liikuntapalvelukokonaisuuden ulkoilupalvelut antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Hernesaaren kaavassa on hyvin otettu huomioon eri liikuntapalveluita ja ulkoilupalveluita.

Uimaranta-alueen kehitys on tärkeää, jotta rannan palvelut saadaan turvallisiksi kuluttajille.

Vesireittiliikenteen kehittämistä varten on varattu riittävä tila; näin koko kaupunginosaa voidaan elävöittää. Tällä toimenpiteellä laiturialue, joka sijaitsee nykyisen hiekkarannan vieressä, voidaan poistaa käytöstä ja samalla turvata uimareiden turvallisuus tulevilla uimarannalla. Vesiurheilukeskus ja pienvenesatamatoiminta on hyvin huomioitu ja niille on varattu riittävät tila Hernesaaren päässä.

Kaavat näyttävät uusien asuinalueiden asukkaille mitä asuinalueelle on tulossa.

Huomiota herättää Hernesaaren asemakaavamerkinnyt. Niin vesiurheilukeskuksen kuin vesiliikennereitille varatun alueen viereen sijoittuvien venepaikkojen kaavamerkinnyt ovat VP, eli puistoksi merkittyä aluetta. Kaavassa on toki lisämerkintä, että alueelle saa sijoittaa vesisurheilukeskuksen ja venepaikkoja.

Liikuntapalveluilla on kokemusta mm. Aurinkolahden uimarannan lähiliikuntapaikan rakentamisesta, jossa lähiliikuntapaikka lähdettiin rakentamaan vasta sen jälkeen, kun talot uimarannan läheisyyteen oli rakennettu. Asemakaavassa oli merkintä lähiliikuntapaikalle, mutta lähitalojen asukkaat ryhtyivät vastustamaan liikuntapaikan rakentamista.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan kaavamerkinnyt voivat vaikeuttaa niin vesiurheilukeskuksen kuin venelaitureidenkin rakentamista Hernesaareen.

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901

25.03.2020

Ärende/10

stefan.froberg(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 06.06.2018 § 30

HEL 2017-013476 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää Hernesaaren kortteleita nimettäväksi kantakaupungin kortteleiden jatkumona. Hernesaaren korttelinimien aihepiiriksi päätettiin alueen kaavanimistään jo aiemmin päätetyt eksoottiset ja osin myös tarunhoitoiset merieläimet, kuitenkin niin, että sama nimiaihe ei esiinny yhtä aikaa katujen ynnä muiden yleisten alueiden nimissä ja kortteleiden nimissä. Nimistötoimikunnan mielestä kaukomaihin viittaavan aihepiirin hyödyntäminen nimenomaan Hernesaassa, kansainvälisten risteilyalusten satamapaikassa, on perusteltua. Kortteleiden nimet tullaan merkitsemään asemakaavaan.

Nimistötoimikunta esittää alueelle seuraavia korttelinimiä:

1.

Meritähti–Sjöstjärnan

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); meritähtien luokan (Asteroidea) mukaan;

2.

Merikäärme—Havsormen

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); merikäärmeiden heimon (Hydrophiidae) mukaan;

3.

Kaskelotti–Kaskeloten

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); kaskelotin (Physeter macrocephalus) mukaan;

4.

Piraija–Pirayan

(kortteli)

Perustelu: Piraijoiden heimon (Serrasalmidae) mukaan;

5.

Velhokala–Stenfisken

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

25.03.2020

Ärende/10

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); velhokalan eli kivikalan (*Synanceia verrucosa*) mukaan, jota pidetään maailman myrkyllisimpänä kalana;

6.

Siipisimppu—Drakfisken

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); siipisimpun (*Pterois volitans*) mukaan;

7.

Merivuokko—Havsanemonen

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); merivuokkojen lahkoon (*Actiniaria*) mukaan. Vuokkokala (vrt. Vuokkokalankatu—Clownfisksgatan) voi elää symbioosissa merivuokon kanssa;

8.

Krotti—Marulken

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); krottikalojen lahkoon (*Lophiiformes*) mukaan;

9.

Helmivene—Pärlbåten

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); helmiveneiden alaluokan (*Nautiloidea*) mukaan;

10.

Barrakuda—Barracudan

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); barrakudan (*Sphyræna barracuda*) mukaan;

11.

Simpukka—Musslan

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); simpukoiden luokan (*Bivalvia*) mukaan;

12.

Kalmari—Kalmaren

(kortteli)

25.03.2020

Ärende/10

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); kalmarin (Loligo vulgaris) mukaan;

13.

Taskurapu–Krabban
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); taskurapujen osalahkon (Brachyura) mukaan;

14.

Hummeri–Hummern
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); hummerin eli euroopanhummerin (Homarus gammarus) mukaan:

ja

15.

Osteri–Ostronet
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (eksoottiset merieläimet); ostereiden heimon (Ostreidae) mukaan.

Piraijaa lukuun ottamatta Hernesaaren korttelinimiin valitut luontokappaleet elävät meressä. Piraijoita tavataan Etelä-Amerikan Atlantiin laskevissa joissa.

09.05.2018 Pöydälle

14.03.2018 Käsitelty

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi